

Harmadik javaslat: a veszélyeztetett területeken létesítsenek egy, a várható veszélyeknek megfelelő korai figyelmeztető rendszert.

Apró geológiai változások a katasztrófa előjelei lehetnek. Ha felismerjük az ilyen jelzések természetét és a földfelszínen (meg a világűrben) figyelemmel kísérjük (monitorozzuk) ezeket, (talán) következtetni tudunk a bekövetkező katasztrófára, és megelőző-kárenyhítő intézkedéseket tehetünk. Ehhez azonban még további kutatások szükségesek: több esetben nem teljesen értjük (még) az összefüggések természetét és a jelzések megbízhatóságát.

Nos, ebben az esetben nincs sok kritikai megjegyzésem. Legnagyobb veszélyforrásunk, az árvizek tekintetében a világ egyik legjobb előjelző rendszerét működteti a vízügyi szolgálat. A földrengésekre nincs megbízható előjel. De tudja-e vajon egy, a hegyoldalon építési telket vásárló polgár, hogy mit jelent az, ha a telken görbén nőnek a fák? És az önkormányzat elrendeli-e (vagy fenntartja-e) ezen a környéken az építési tilalmat?

A kiáltvány utóélete

A kiáltvány hatásáról most még nem sok állapítható meg. A madridi EAGE-kongresszuson e tárgyban külön

szekciót szerveznek, amely lehetőséget nyújt a földtani veszélyek kutatási eredményeinek bemutatására, valamint az erre vonatkozó tervek megtárgyalására. Nemcsak saját földrészünk kockázatbecslésével kíván a szekció foglalkozni, hanem a szumátrai földrengés és az arra következő szökőár tanulságaival is.

Az Európai Unió 2005. január 7-én külügyminiszteri válságtanácskozást tartott abban az ügyben, hogy a tagországok milyen segítséget tudnának nyújtani a katasztrófasújtott országoknak. Külügyminiszterünk birtokában volt annak az állásfoglalásnak, mely szerint az MGSZ és intézetei (a TESCO Rt.-vel együttműködve) minden szakmájukba vágó segítséget hajlandók és képesek megadni a bajba jutott területeknek, amennyiben ilyen irányú segítségre szükség van. Az érintett országoktól ilyen fajtájú kérés nem érkezett. Az EU az említett tanácskozáson 350 millió euró keretet szavazott meg a tengerrengéskárok enyhítésére. Az elfogadott program (ld. europa.eu.int/comm/world/tsunami) pénzügyi támogatást irányoz elő (többek között) a földtani veszélyekre vonatkozó nemzetközi egyezmények helyi érvényesítésére, és 2 millió euró keretet szán a cunami-előjelző rendszer kiépítésének támogatására.

Kakas Kristóf

In Memoriam:

KÁRPÁTI ISTVÁN

1956–2004

Fiatalon távozott közülünk Pista. Baráti körben „Aus” alias nevével szólították.

A tiszteletes úr szerint „befutotta pályáját”. Nem hiszem, hogy igaza volt. Sokkal több dolga lett volna ezen a földi pályán.

Miskolcon született polgári családból, s ezt fontosnak is tartotta. A Földes Ferenc Gimnáziumban szerzett alapokra épített biztos tudást a Miskolci Egyetem Bányamérnöki Karának Geofizikus Szakán. 1979-ben szerzett diplomát, és az Eötvös Loránd Geofizikai Intézet Geoelektromos Főosztályán, Erkel András irányításával kezdte pályáját. Első fontos feladatáért részt vett a szénkutatásban úttörő jellegű felszín-fúrólyuk közötti elektromos átvilágítás módszerének borsodi bevezetésében.

Megházasodott, Miskolcon telepedett le, jó körülmények közé került, lánya született: Zsuzsika. A 80-as években az Országos Földtani Kutató és Fúró Vállalat (OFKfV) Geofizikai Osztályán dolgozott, majd egy szakmai kft.-ben is feladatokat kapott. Fokozatosan mestere, szakértője lett a hagyományos geoelektromos-mérnökgeofizikus szakterületnek, s ezzel párhuzamosan

a karotázis értelmezésnek. Különösen kedvelte a hidrogeológiai problémákat, újszerű megoldást talált a szivárgási tényező fúrólyukbeli meghatározására, az „ösi” SP, ellenállás, természetes gamma szelvények felhasználásával.

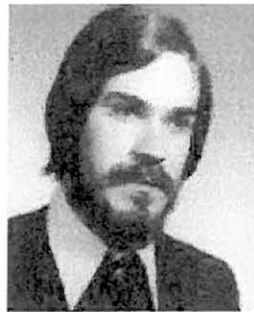
A geológus kollégák szívesen olvasták értékelő leírásait, elmélkedéseit, mert az ő nyelvükön beszélt; alapos ismerője volt a rétegtannak és — természetesen — a szeretett Bükk-hegységnek. Abban az időben szívesen túrázott.

Az átalakulás után, 1990-től a miskolci Geoservice Kft. dolgozója, változatlan feladatkörben. Pista beérett, szakmai kérdésekben magabiztosság és logikus gondolkodás jellemezte. Eközben a háttérben leleselkedett konok szenvedélye. Nem ismerte fel a veszélyt. Megvált korábbi munkahelyétől, s a Háromkő Bt.-nél kapott munkát.

Egy darabig jól mentek a dolgok: Tisza-menti, Eger-környéki, berekböszörményi és más vízbázisvédelmi geoelektromos szondázások értékelését végezte. Eleinte együtt velünk, aztán otthon. Nem akart kórházba menni.

Gondolatban magával vitte kedvenc gondolkáját. Isten nyugsztalja!

Bucsi Szabó László

A 45. évfolyamban közölt szakcikk lektorainak névsora ABC szerint:

ÁDÁM József
BIRÓ Péter
CSAPÓ Géza
KIS Márta
NYÁRI Zsuzsanna
POSGAY Károly
SZABÓ Zoltán
VERŐ József
VERŐ László
ZILAHÍ-SEBESS László id.

HU ISSN 0025—0120

Főszerkesztő: dr. Bodoky Tamás

Szerkesztő: Tóth Lajos. Tel.: (1) 252 4999/142. e-mail: tothl@elgi.hu

Szerkesztőbizottság: dr. Aczél Etelka, dr. Ferenczy László, Hegybíró Zsuzsanna, Kakas Kristóf,
dr. Ormos Tamás, dr. Szarka László, Verő László

A szerkesztőség címe: Budapest, II., Fő u. 68. (1371 Budapest, Pf. 433)

Telefon: (1) 201 9815
